

Изх. № 119 / 08.06.2021 г.

ВИСШ СЪДЕБЕН СЪВЕТ	
Регистрационен индекс	Дата
СС-1212/19	09-06-2021

ДО:
ВИСШ СЪДЕБЕН СЪВЕТ

ДО:
МИНИСТЪРА НА ПРАВОСЪДИЕТО

ДО:
ОМБУДСМАН НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

СТ А Н О В И Щ Е

от
АДВОКАТСКИ СЪВЕТ НА
АДВОКАТСКА КОЛЕГИЯ - СМОЛЯН
представяван от председателя си
Адв. Татяна Михайлова

ОТНОСНО: Доклад по Модел 4 разработен в рамките на Дейност I „Разработване на модел за оптимизация на съдебната карта на българските съдилища и прокуратури“ по проект „Създаване на модел за оптимизация на съдебната карта на българските съдилища и прокуратури и разработване на Единна информационна система на съдилищата“, изпълняван от ВСС по Оперативна програма „Добро управление“ 2014-2020 г.

**УВАЖАЕМИ ДАМИ И ГОСПОДА ЧЛЕНОВЕ НА ВСС,
УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН МИНИСТЪР,
УВАЖАЕМА ГОСПОЖО ОМБУДСМАН,**

Досежно дадената от съдийска колегия при ВСС възможност, за изразяване на становища и задаване на въпроси по публикувания доклад по Модел 4, ведно с приложенията към него, АС при АК-Смолян, изразява своето становище и откровено притеснение ако избрания Модел 4 за съдебна реформа бъде приведен в действие като цяло, и в частност - касателно района на ОС-Смолян.

Доклад по Модел 4, категорично накърнява правата и интересите на гражданите и юридическите лица. Считаме, че изложените по-долу съображения следва да бъдат взети предвид при провеждане на обсъжданията по доклада, които са насрочени за 08.06.2021 г. и 15.06.2021 г.

Адвокатурата е призвана преди всичко да защитава правата и законните интереси на гражданите и юридическите лица. Нейната работа има съществено значение за съдебната система.

Представителите на гилдията винаги сме в тясна и непосредствена връзка с гражданите и в повечето случаи, непосредствено съдействаме пред компетентните държавни органи, в това число и правораздавателни, за разрешаването на проблемите им.

Уважаеми дами и господа, членове на ВСС, Уважаеми господин Министър, Уважаема госпожо омбудсман, Модел 4 е **фундаментално предложение за промяна на съдебната система в страната**. Същият предвижда промяна в структурата на съдилищата, промяна на техния брой, като основно е засегнато **редуцирането на броя на районните съдилища**, създаването на отделения */въпреки че и в доклада се сочи че не е дефинирано точно понятието, що е то териториално отделение- стр.156 от доклада или какви точно ще са неговите функции/,* секции, звена или други, все още недефинирани структури на съдилищата, и не на последно по значение място – предвижда промяна в подсъдността.

Прави впечатление, че в предлагания модел 4, значително е ограничена компетентността на основния до момента, първоинстанционен съд - Районния съд, което противоречи на концепциите в процесуалните закони, **че районният съд, като съд - най-близък до гражданите, е основният първоинстанционен съд, а промяна в законодателство липсва.**

Адвокатски съвет при АК-Смолян счита, че ако бъде приведен в изпълнение приетият модел за реформа, правилата за подсъдността **ще трябва да се преобърнат кардинално**. Приетия модел, предвижда окръжните съдилища да се превърнат в основен първоинстанционен съд. В случая, на територията на област Смолян понастоящем функционират пет самостоятелни районни съдилища, като всички с изключение на РС - Смолян, прогнозно, съгласно обсъждания доклад, **се предвижда да бъдат трансформирани в териториални отделения.**

Убедителни аргументи в изказването на координаторите на проекта за промяна именно на родовата подсъдност, обаче **не се откриват.**

Основните аргументи за промяна на подсъдността са количество не дотам сложни по правната си същност дела, които ще се разглеждат бързо и в предвидим срок, и на следващо място изравняване степента на натовареност между еднаквите по степен съдии. **Притеснително е в случая, че и самите съдии, изразяват откровенното си притеснение от предвижданията на модел 4, като споделят, че заложените в началото на доклада цели, няма да бъдат постигнати чрез предложението Модел 4, а напротив - ще се нанесат непоправими вреди на системата.** Верността на гореказаното се потвърждава от множеството обявени на сайта на ВСС становища на отделни съдии, или съюзи на съдии в България, както и събирането на подписка от страна на съдии против избрания модел на реформа, подкрепена и от не малко представители на адвокатската професия междувпрочем.

Най-съществено е обаче да Ви се обърне внимание, че приетият от Вас модел за реформа **ще затрудни и/или ограничи основни човешки права на гражданите**, в това число правото им на достъп до правосъдие, каквото за в бъдеще, гражданите **трудно ще могат да си позволяват.** Превратно и изолирано се цитират фрагменти от решението по „делото Голдер“ в доклада, като е посочено, че достъп до правосъдие или достъп до съд е понятие, което съгласно практиката Европейския съд по правата на човека в Страсбург по приложение на чл. 6, т. 1 от Конвенцията за защита правата на човека и основните свободи трябва да се тълкува в светлината на следните два правни принципа: принципът, според който трябва да съществува възможност за отнасяне на една гражданска претенция до съдия - един от

общопризнатите принципи на правото; и принципът на международното право, който забранява отказ от правосъдие. Правото на достъп до съд традиционно се разглежда от съда в Страсбург в неговите аспекти: достъп до съд – граждански дела, достъп до съд - наказателни дела и достъп до обжалване (достъп до съдебно апелативно производство).

Тук обаче, следва да държим сметка именно до това как на практика, а не само на хартия, по прогнози и относителни предвиждания, ще се реализира предлагания модел. Категорично застъпваме становището, че реформата ще доведе до значително по-големи разходи за гражданите, които желаят и търсят защита на правата си, което ще представлява обективна пречка пред достъпа до правосъдие. Нещо, което не е отчетено от реформаторите. За гражданите и юридическите лица ще възникнат и редица други затруднения, като **необходимост от пътуване на големи разстояния**, за получаване на съответни услуги, като следва да се вземе предвид, че населените места около областните центрове, и в частност област Смолян, каквато е основната идея при окрупняване на съдилищата, нямат нито необходимата пътна връзка, нито пък връзка с интернет, за осъществяване на електронен достъп до услуги, така както алтернативно е заложено в проекта. **От друга страна, не всички лица разполагат с необходимата грамотност за това, а какво остава за необходимостта и възможността от физическото присъствие на страните в процеса и правото им лично и непосредствено да участват в него!** Осигуряването на видео-конферентна връзка по делата е алтернативен, а не императивен начин за участие в процеса. Изградената електронна система за достъп до делата и съдебни услуги ЕИСС и ЕПЕП, към момента е в начален период на изпитване и има сериозни недостатъци, които се установяват в процеса на работа. Електронното правосъдие и работата в електронна среда е начин за осъществяване на ефективно правораздаване, при оптимизиране на разходите на време и средства, но понастоящем тази идея е само ПРИВИДНА, защото ефекта, който се очаква в действителност, ще доведе до затрудняване и/или лишаване от достъп до съд на практика.

Затрудненият достъп до правосъдие и отдалечаването на гражданите от съда, ще намали възможността за ефективна защита на законните им права и интереси. Затрудненията ще са за местното население на територията на всяка засегната от реформата община и бизнеса, който се развива в нея. Неминуема последица от това ще е и задълбочаване на съществуващите вече икономически проблеми, както и демографски проблеми, на обезлюдяване на районите, засягане на социалната и лична сигурност и права на гражданите и юридическите лица. АС при АК-Смолян счита, че промяната на родовата подсъдност и прехвърлянето на дела на по-горна инстанция, ще лиши практически гражданите и бизнеса **от възможността да участват лично в рамките на съдебните производства по техните първоинстанционни дела.**

Друг недостатък на предлаганата реформа, което считаме че отново ще повлияе негативно върху качествено правораздаване е, че създаването на постоянен и непостоянен състав на съдилищата ще доведе до пълна депрофесионализация на магистратите в районните съдилища, които ще се „специализират“ да разглеждат дела, с не особено висока правна сложност, и при преместването им в окръжни и апелативни съдилища, същите ще се окажат неподготвени да правораздават, което няма как да не е в ущърб на гражданите и бизнеса и като своя естествена последица - представлява отстъпление от целеното по-добро правосъдие на практика.

За нас е притеснително, че привеждането в изпълнение на предложения модел за реформа ще доведе до закриване на всички нотариални кантори, извън областните центрове, което допълнително ще затрудни гражданите при търсене и получаване на необходимите им нотариални услуги. Не се намира обяснение в изложения доклад, как именно няма да бъдат засегнати от предлаганата реформа нотариусите, ЧСИ и ДСИ, при все че нотариусите действат в района на действие на районния съд.

Избрания модел 4 съдържа и редица други недостатъци, които не са подробно обсъдени в настоящото, но от вече гореизложеното става ясна позицията ни относно подложеният на обсъждане модел. Заявяваме, че удачен модел за реформа все още не е предлаган и разгледан от ВСС, като такъв модел следва да се разработи от специалисти, след задълбочено проучване, повсеместно широко обществено обсъждане на предложения модел, включително и с участието на гражданите в него, и въобще включване на всички засегнати от реформата лица, които не се изчерпват само до магистратите.

Уважаеми дами и господа, членове на ВСС,

В заключение АС при АК-Смолян желае да заяви, че настоящото становище не следва да се приема като израз на нежелание за провеждане на реформа в съдебната система, а напротив – като желание за нейното разумно и ефективно осъществяване по начин, който запазва положителните достижения на досегашната уредба и ги развива в посока повишаване срочността и качеството на правораздаването и достъпа на гражданите и бизнеса до съд, което модел 4 по никакъв начин не би могъл да постигне.

При обсъжданията на 08.06. и 15.06 2021год., моля да бъде даден отговор и съответно обсъдите следните въпроси:

Какви дела ще се разглеждат от т. нар. „Непостоянен съдийски състав“ в районните съдилища и при каква необходимост?

Какво се случва с делата на този окръжен съдия, който обикаля районните съдилища да дежури като „непостоянен“ съдия? Това ще се отрази ли и ако да - по какъв начин на правораздаването в съответния съд?

Изразяваме заинтересованост, подкрепа и готовност за участие във всички бъдещи обсъждания във връзка с осъществяване на съдебната реформа, на които се надяваме да бъдем поканени, като присъствието ни е гарант

Председател на АС при АК - Смолян

АДВОКАТСКА КОЛЕГИЯ ГР. СМОЛЯН

код 4700, гр. СМОЛЯН, бул. БЪЛГАРИЯ № 16

СЪДЕБНА ПАЛАТА

Тел./факс 0301/ 65661 служебен GSM 0884334264

e-mail : ak_smolyan@abv.bg

ДО
ВИСШИЯ СЪДЕБЕН СЪВЕТ

ДО
МИНИСТЪРА НА ПРАВОСЪДИЕТО

ДО
ОМБУДСМАНА НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

УВАЖАЕМИ ДАМИ И ГОДПОДА,

Приложено изпращаме Ви становище на Адвокатски съвет при Адвокатска колегия Смолян относно доклад по Модел 4 разработен в рамките на Дейност 1 „Разработване на модел за оптимизация на съдебната карта на българските съдилища и прокуратури“ по проект „Създаване на модел за оптимизация на съдебната карта на българските съдилища и прокуратури и разработване на Единна информационна система на съдилищата“, изпълняван от ВСС по Оперативна програма „Добро управление“ 2014-2020 г. в едно с протестна подписка на адвокати от Адвокатска колегия - Смолян.

Приложение: съгласно текста.

ПРЕДСЕДА

лова)

СЕКРЕ

ова)

ПРОТЕСТНА ПОДПИСКА

Ние долуподписаните граждани на Община Чепеларе, както и лица имащи интереси на територията на Общината, с подписа си в настоящата Подписка,

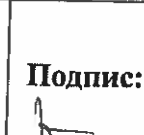
СЕ ПРОТИВОПОСТАВЯМЕ НА ИЗВЪРШВАНЕТО НА СЪДЕБНА РЕФОРМА, ПО ПРЕДЛОЖЕНИЯ И ПРЕДСТОЯЩ ДА СЕ ОБСЪЖДА ОТ ВСС - МОДЕЛ 4 за Реорганизация на съдебните структури на районно ниво и пътна карта с план за действие за реорганизация на съдебните структури на окръжно и апелативно ниво.

ПРОТИВ СМЕ:

- промяна на родовата подсъдност, при която почти всички граждански и наказателни дела ще се разглеждат като първа инстанция от Окръжен съд гр.Смолян, а не от Районен съд гр.Чепеларе, а като въззивна инстанция по тях ще се произнася Апелативен съд гр.Пловдив.

- закриване на Районен съд гр.Чепеларе и трансформирането му в териториално отделение към Районен съд гр.Смолян.

Считаме, че предлаганата реформа ще накърни правото ни на достъп до съд!

Три имена:	Подпис:	Желая да участвам в протест и за тази цел оставям телефон за връзка:
<p>Владислав Владислав Владислав</p> <p>Боран Ваклинов Симеонов</p> <p>Таня Вазисева Мехисиев</p> <p>Велика Велиславова Губа</p> <p>Станислав Антониев Каратзюв</p> <p>Никола Росев Сечушев</p> <p>Зоран Росев Сечушев</p> <p>Ваня Карчева Пашева</p> <p>Девлика Валентинов Нердиков</p> <p>Нелия Косевска Карчева</p> <p>СВЕТЛАНА ЕНТОВА ЖИКОЛОВА-СТАНОВА</p> <p>Александър Асенов Радив</p> <p>Елена Даскалова Радив</p> <p>Александър Пашков Пешков</p> <p>Мия Мичева Ормиева</p> <p>Мазар Георгиев Пашков</p> <p>Корнелия Петрова Шопова-Попова</p> <p>Зоран Седранов Сироман</p> <p>Велика Шопова Радив</p> <p>Милко Иванов Габаров</p>		

vss@vss.justice.bg

От: Адвокатски съвет Смолян <ak_smolyan@abv.bg>
Изпратено: 09 юни 2021 г. 9:46
До: ssk@vss.justice.bg; priemna@justice.government.bg; priemna@ombudsman.bg
Як: arch@vas.bg
Относно: Становище на АК - Смолян
Прикачени файлове: IMG_0003.pdf; IMG_0002.pdf; IMG_0001.pdf

Адвокатска колегия - Смолян

Радка Кацарова - опер. счетоводител

тел.: 030165661;

GSM: 0892353560; 0884334264

